

Quadern de teatre Ricardo Szwarczer deixa el Grec aquest any. Ha signat cinc cartells eclèctics en què s'han mantingut un cert risc i el públic familiar

La curiositat per un forat

Jordi Bordes

Barcelona

El director Ricardo Szwarczer ja respirava alleujat l'any passat. Havia superat la desconfiança del 2008, en què alguna flama deuria cremar a l'entorn de l'Institut de Cultura de Barcelona (Icub) perquè un director exageradament educat, serè i discret sortís del foc. El delegat de Cultura, Jordi Martí, li va demanar l'estiu passat que prorrogués un any més el seu contracte amb l'Ajuntament de Barcelona per a la direcció del festival Grec. I és així com s'ha arribat a aquesta fi de cicle, coincidint amb els comiats de Rigola, Bieito i del mateix Jordi Martí, inesperat. En espera que es confirmin els trumfos de què ha disposat Szwarczer al llarg d'aquests 40 dies, ja es pot avançar quines han estat les seves aportacions i quines han acabat quallant.

Vingut de Buenos Aires, amb una notable tradició teatral per la seva relació amb França, va saber connectar molt bé amb les calderes teatrals de la ciutat, ja en la primera edició. Afirma que no tenia un pressupost suficient per fer un festival de referència internacional i era conscient que havia d'equilibrar invitacions estel·lars amb la programació d'uns espectacles que donessin suport a la factoria local (autoria, direcció, interpretació, escenografia...) i també que gaudissin d'un gust

Ricardo Szwarczer, pocs dies abans d'obrir el seu segon Grec, el 2008 ■ QUIM PUIG

ampli. La dificultat més gran del festival Grec és combatre, precisament, contra l'amfiteatre.

Va voler obrir el festival a nous públics. Per això va dignificar el públic familiar, sobretot jugant amb l'entrada del circ. És un dels seus referents. Però aquest any l'ha hagut de deixar en una residual actuació (*Call me Maria*) que, amb tota probabilitat, omplirà totes les sessions. L'emergència era el seu altre cau d'oportunitats. Volia trenar relacions amb sales emergents d'altres països per fer-hi intercanvis. Va impulsar

el Fast Forward, darrerament centrat en el país en què es posava el focus; aquest any, confessa, no ho ha pogut fer per falta de pressupost. També l'*In Motion*, biennal, que havia heretat de Borja Sitjà (i que ell defensava) ha anat perdent presència.

Només música amb 'plus'
Szwarczer ha seguit deixant la música de banda (enguany hi ha un cartell de noms notable). En general, s'ha interessat quan es tracta de projectes singulars (la projecció aquest any de *Metrópolis* amb la BCN216

en seria un bon exemple). Ha tendit a igualar la proposta de dansa amb la teatral (que segueix tenint el major nombre de títols i de nombre de funcions, però). La seva primera inauguració va ser amb dansa internacional; plega amb una proposta local de qualitat contrastada: Cesc Gelabert.

Un dels seus trumfos ha estat teixir complicitats amb altres centres calents de públic de la ciutat. Sigui amb museus (Picasso, CCCB, Macba, Caixafòrum...) o amb sales (Nau Ivanow i, darrerament, privades

com el Capitol, el Borràs o el Poliorama). El 2009 es va crear la xarxa Kadmos, una iniciativa notable de coproduccions amb festivals com els d'Avinó, Istanbul i Atenes. Per ara, el resultat ha estat un pèl decebedor quant a coproduccions per una veritable mala sort. Sí que és engrescador el treball de contractacions comunes i el d'impulsar artistes joves autòctons i també del nord de l'Àfrica a la creació. Un treball de formiga que dona resultats a mig termini. Enguany, ja hi ha un primer exemple: *Contra la democràcia*. Ha deixat encallat el suport de les alternatives dins d'un *off*, com va arribar a plantejar. El Grec va superar l'any passat els 100.000 espectadors, un rècord històric. L'ocupació va superar un 10% la mitjana de la ciutat en uns mesos en què la programació cau. Aquest any, fa olor de repetir èxits. Hi ha caps de cartell sonats. Internacionals, com Peter Brook, Patrice Chéreau, Bartabas o Philippe Decoufflé, i de casa, com Calixto Bieito, Mario Gas, Àlex Rigola, Carme Portaceli, Joan Ollé o Sol Picó. Són creadors, però, que fent hemeroteca també es trobaran en directors anteriors.

Szwarczer convidava el públic a ser inquiet, curiós. Que s'atrevis a mirar per un forat. Ha fet propostes interessants en aquest sentit (moltes han quedat en l'honest intent).

De parlar silenciosos, a fable saludant, s'ha sentit incòmode parlant català, tot i la immersió fructífera d'aquests anys.

Tocdecobla

Josep Pasqual

El collisme i en Gelabert

Darrerament hi ha qui es refereix al que fan les colles sardanistes com a *sardanisme esportiu*. Participar en un campionat comporta una disciplina, i potser per això de les sessions de presa de conjunt algunes colles en diuen *entrenament*. D'altres en diuen *assaig*. El detall no és nimi: les colles

que s'entrenen decanten la balança de les prioritats cap a l'exercici físic i cerquen la rigidesa del conjunt; les que assagen opten per la voluntat artística i prioritzen la interrelació entre la dansa i la música. Des d'un punt de vista escènic, la diferència és evident: els uns mostren la robustesa del seu ingent

treball de bloc, els altres permeten a l'espectador veure la música a través dels seus moviments.

La millor opció és l'equilibri entre les dues facetes, però si les colles opten per fer *sardanisme esportiu* és que deixen en un segon terme l'expressió artística, cosa que és una llàstima. Precisament

per això resultava interessant observar el treball de Cesc Gelabert amb ells. *La muntanya al teu voltant* ha estat preciosista pel que fa a les relectures elegants sobre la sardana que han ofert tant ell com el seu cos de dansa, però des del punt de vista del treball amb els dansaires de colla el resultat ha estat dece-

bedor. No hi va haver interrelació amb el cos de dansa, sinó juxtaposició. I a més, injusta. Els dansaires de colla només van poder mostrar una part del que ja sabien fer abans, però malament per un ritme frenètic que no donava joc a les seves opcions. Pel que fa a ells, es va prioritzar la faceta esporti-

va sobre l'expressiva, una cosa que ja passa en els concursos de colles cada cap de setmana però que es feia estrany de veure sobre un escenari.

Des d'aquest punt de vista, l'espectacle només ha servit per reforçar uns clixés que caldria revisar. I això també és una llàstima.